Nº. 54. A°. 1835.

WOENSDAG, den 8sten JULIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Advertentiën.

De Tweede Luitenant der Kompagnie Koloniale Guides J. H. SCHORPION, tijdelijk gedetacheerd zijnde in rio *Marrowijne*, heeft tot zijne *generale Gemagtigde* benoemd, den Sergeant-Majoor J. A. SCHEIJDERMAN van het Bataillon Jagers Nº. 27.

(28202)

Op den 29sten April ll. is te *Parijs* overleden, in den jeugdigen ouderdom van 21 jaren, PHILLIPPE FRANÇOIS HECQUET DE BÉRENGER, eenigst overgebleven Zoon van Mevrouw de Wed. H. DE BÉRENGER.

(3416)

MARGARET A. NAHAR vertrekt.

(28197)

Scheepstijding.

BINNENGEKOMEN.

Den 24sten Junii, de Nederlandsche Schoener *Gouverneur Generaal Baron van Heeckeren*, Kapt. Peter M. George, van Nickerie, Passagiers: de Heeren M. Meynard, Ab. van Toll, Hugt Campbell en S. M. Brouwer.

Den 1sten Julij, het Schip *Nicolaas Witsen*, Kapt. J. F. de Lange, van Amsterdam, hebbende 55 dagen reis.

Idem, het Schip *de jonge Lodewijk Anthonie*, Kapt. L. Tjebbes, van Amsterdam, hebbende 31 dagen reis. Passagiers: de Heeren J. van Luik, M. A. Tharkow en Echtgenoot en Mejufvrouw M. M. Kamerling.

Idem, het Schip *de Zwaan*, Kapt. van Driesten, van Amsterdam, hebbende 48 dagen reis.

Idem, de Zweedsche Schoener *Fortune's Favorite*, Kapt. Georg Brown, van St. Eustatius; Passagagiers: Mejufvrouw Henriette Gallot met 7 Slaven; M. Leverook, Kennijdij Elisabeth en Sebra Catarina Massendal, Zerali Godet, Eliza Benjamin, G. C. Lispier, S. M. Harock, P. Hendriks, S. Heller, Caurer en Lou.

Den 3den, het Schip *de Harmonie*, Kapt. D. Spreeuw, hebbende 31 dagen reis.

Den 4den, het Schip *Noord-Holland*, Kapt. H. K. Ruijl, hebbende 37 dagen reis.

Den 5den, het Schip *Anna Maria*, Kapt. D. Steenveld, van Amsterdam, laatst van Ramsgate, heeft 35 dagen reis. — Allen van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 27 Junij, het Schip *de jonge Barend*, Kapt. B. K. van Wijk, naar Amsterdam, lading: 314 vaten Suiker, 22 balen schoone Katoen, 14 kisten Manufacturen en 4 kistje Kwassiehout.

Den 30sten, de Nd. Am. Brik *Levant*, Kapt. L. Cmter, naar Boston; lading: 87 vaten Malassie en 125 ledige vaten.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nieuwe Amsterdamsche Couranten, tot Junij.

Nederlanden.

Alle de Geneeskundige Dagbladen en Tijdschriften gewagen dezer dagen van een door den druk publiek gemaakt geschrift bevattende bijzonderheden nopens het gebruik van den *Aspergien-Siroop*, als pijnstillend en urin-afzettend middel. Om dit dubbel oogmerk te bereiken bezat de Geneeskunde alleenlijk het *opium* en de *digitalo*, maar die vergif-geneesmiddelen werkten te sterk op de maag en, konden niet dan door menschen van forsch gestel worden verduurd. De Siroop van den Heer Johnson, Apotheker te Parijs, zoude dit nadeel niet te weeg brengen, en schijnt metterdaad voor de van ziekte herstellende personen en voor die van een zwak ligchaamsgestel eene onschatbare ontdekking te zijn, vermits twee of drie eetlepels vol, voor het zich ter nachtrust te bedde begeven ingenomen, toereikende zijn om den zenuwachtigen hoest te doen bedaren, die ongelukkiglijk te veelvuldig voorkomt, daar de vroeger bekende middelen er tegen nutteloos waren aangewend geworden; ook heeft de Heer Johnson (op het gunstig rapport van het eerste geneeskundige kollegie in Frankrijk) van Gouvernementswege een privilegie bekomen voor de ontdekking van een regtstreeks op den bloedsomloop en het zenuwgestel werkend middel.

— Onlangs geraakte te Londen een doodgraver in twist met zijne vrouw en gaf haar zulken geweldigen slag, dat zij tegen den schoorsteenrand aanstiet, van achter welken, ten gevolge van den schok, twee goudstukken uitrolden. Gelijk te denken is, was het dadelijk vrede tusschen de echte lieden en begon men gezamenlijk de plaats te onderzoeken, van waar het goud was te voorschijn gekomen. Inderdaad werden nog 170 Sovereigns gevonden, en de vrouw verhaalde met vreugde aan hare buren, dat deze de gelukkigste slag geweest was, dien zij immer had ontvangen. Het geld was vermoedelijk afkomstig van eenen vroeger daar gewoond hebbenden gierigaard, die in het gasthuis was gestorven.

— De vrouwen-verkoop schijnt zich niet enkel tot Engeland te willen bepalen. Te Compreignac, (provincie Limousin) is onlangs tusschen twee arbeiders, onder het drinken van eenen kan wijn, een koopkontrakt gesloten, waardoor de een aan den anderen zijne vrouw voor 1000 Francs overlaat, een prijs, die in Engeland schier ongehoord is. De verzaakte vrouw, die jong en schoon is, heeft zich niet aan den kooper willen laten uitleveren, die nu tegen haren man eene geregtelijke aanklagte heeft ingediend.

— Het navolgende artikel ontleenen wij uit een Duitsch dagblad.

Donna Maria van Portugal zag reeds bij de eerste ontwikkeling van haar denkvermogen niets dan tranen en droefenis eener moeder (de aartshertogin Leopoldine van Oostenrijk), welke onder de benaauwende etiquette van het Brazilsche Hof leven nooit de burgerlijke huisselijkheid kon vergeten, waarin zij te Weenen, van geliefde bloedverwanten omringd, was opgevoed geworden; reeds als kind stond zij aan het graf dezer teêrbeminde moeder en zag zich gescheiden van hetgeen haar op aarde het dierbaarst was. Duizende lagchende tafreelen had de om haar vaderland treurende Keizerin voor hare jeugdige dochter opgehangen van het Keizerlijke Weenen, van den geliefden grootvader Frans; maar zij zag hem nimmer, dien grootvader, omdat de staatkunde maar al te dikwerf een konden scheidsmuur opwerpt tusschen personen die elkander liefhebben. Donna Maria, reeds als kind Koningin en bruid, doorkliefde den Oceaan om den troon van Portugal te beklimmen; in Engeland

werd zij met gastvrijheid ontvangen, maar Weenen, haren grootvader, hare Duitsche bloedverwanten, Duitschland zag zij niet. Zij zag het land, welks kroon zij droeg, in den bloedigen strijd van partijhaat, zij zag haren vader in den strijd met zijnen broeder, om den schepter weder te veroveren, dien haar oom en bruidegom haar ontroofd had. De zegepraal bevrijdde haar eindelijk van den angst, waarmede haar hart den heldhaftigen vader op het oorlogsveld gevolgd was; maar weinige dagen daarna lag de edele Vorst, — die wel den troon, maar niet den wensch om zijn volk onder de regering zijner dochter gelukkig te zien, had opgegeven, — op het sterbed. Eindelijk scheen de bittere kelk tot op den bodem geledigd en het noodlot verzoend te zijn; een Duitsch Prins, edel van hart en zin, jong, schoon en in de volheid der mannelijke kracht, stond als gemaal aan de zijde der jonge Koningin, die nu den blik van de graven harer geliefden afwenden, en haar toekomstig levenspad als met bloemen bestrooid aanschouwen moest, en daar staat zij weder aan een graf, aan dat van den beminden echtgenoot. En alle deze rampen in het pas begonnen leven eener Koningin, die met haar 16de jaar reeds wees en weduwe werd, en die, hoezeer in haren Rijksraad omgeven van grijze raadslieden en beproefde dienaren, in het leven alleen staat, zonder vader, zonder moeder, zonder gade, arm en beroofd van al datgene, wat het menschelijke hart verlangt.

— In den *Hamburger Correspondent* vindt men eene advertentie, welke het volgende behelst: „In de Duitsche, Engelsche en Fransche talen zal verschijnen: „*Kunst om de spierkracht der dieren, het water en de stoom als werktuigelijk bewegende krachten door een toestel ontbaarlijk te maken*; hetwelk in eene evenredig zeer geringe ruimte en voor een evenredig zeer geringen prijs te verkrijgen is, en bij 500 paardenkracht, en steeds voortgaande werking, jaarlijks niet boven de 5 rijksdaalders aan onderhoud kost. Voor het vervoer op de wegen, met behoud der voorhandene rijtuigen, op gewone landwagens, van twee paardenkracht, kost dit toestel ongeveer 50 rijksdaalders. Hoe krachtiger hetzelve is, des te voordeeliger wordt de kracht voor een paard, en aan een zoo bewogen rijtuig kan de snelheid van een stoomrijtuig gegeven worden. Om hetzelve in werking te brengen of te doen stilstaan, verschuift men eene veer, waartoe niet meer dan de kracht van eenen mensch vereischt wordt. Door Hermann Leube. — De schrijver belooft de deugdzaamheid zijner uitvinding, alvorens het geschrift verschijnt, door daadzakelijke bewijzen te staven, en zal door eene vereeniging van deskundige mannen van uitstekenden naam van oordeel daarover openlijk laten uitspreken. Hij stelt eene inteekening op dit werk open. Hij wil echter ook het geheele werk wel verkoopen, mits de aanbiedingen niet beneden de 200,000 Rijksdaalders zijn.

— De *Elberfelder Zeitung* wil uit eene geloofwaardige bron weten dat het Grootohertogdom BADEN tot het Duitsche Tolverbond toegetreden is, en dat ook ook de toetreding van Frankfort spoedig zal volgen.

Hetzelfde blad meldt voorts ook nog het volgende: Nopens het aanleggen van eenen ijzeren spoorweg van Dusseldorp naar Elberfeld is weder veel sprake, vooral door de daarop betrekkelijke aansporingen uit Holland, van waar men insgelijks veel medewerking tot aanschaffing der noodige geldmiddelen zoude kunnen verwachten.

Prins MAURITS.

23 April 1625 overleed *Maurits van Nassau*, Prins van ORANJE, tweede zoon van Willem I. Hij was te Dillenburg in het graafschap Nassau geboren. Twee jaren had hij zich aan de hooge school te Leijden op kosten van den lande geoefend, toen zijn vader op eene verraderlijke wijze doorschoten werd. Nog geen zeventien jaren oud plaatste men hem reeds aan het hoofd van den toenmaals opgerigten raad van stade, droeg hem het opperbevel over de land- en zeemagt op, en verkozen de gewesten van Holland, Zeeland, Utrecht, Gerderland, Overijssel, en ook ten laatste Groningen en Drenthe, hem tot hunnen stadhouder, terwijl hem tevens den titel van geboren Prins van Oranje gegeven werd. Al deze hooge ambten en waardigheden zetteden den Prins een groot aanzien bij, en stelden hem in staat, om de gunst des volks te winnen, meer dan de staten, van welke hij in den eigenlijken zin afhankelijk was. Ondertusschen bleek het weldra, dat de Prins deze blijken van onderscheiding verdiende. Sedert men hem het opperbevel over de troepen had toevertrouwd, maakte hij dagelijks nieuwe vorderingen in de beoefening der krijgskunde. Voortvarend en wakker, en zelfs op de geringste dingen lettende wist hij den vijand dikwijls eene kans af te zien; hield de vestingen in eenen behoorlijken staat van tegenweer, en was inzonderheid bedreven in het uitkippen der bekwaamste legerplaatsen. Het krijgsvolk leerde hij op eene nieuwe wijze te paard rijden, de gelederen bewaren, leeftogt met zich voeren, en aan loopgraven arbeiden, door welk een en ander zijn leger eene oefenschool van krijgskunde werd, werwaarts de uitheemsche adel in menigte zamenvloeide.

De verovering van Breda in 1590, was het begin van eene reeks van gelukkige ondernemingen, waardoor geheel Gelderland, Overijssel, Vriesland en Groningen van de Spanjaards bevrijd werden, welken hij, tot op het twaalfjarig bestand in 1609, niet minder dan veertig steden en vestingen ontnam, en in drie veldslagen eene volkomene nederlaag toebragt; terwijl hij bovendien door zijne vlootvoogden, op de Spaansche en Vlaamsche kusten, verscheidene luisterlijke overwinningen behaalde. Na het eindigen van het voornoemde bestand, waren de krijgverrigtingen van Prins Maurits van minder belang, vermits de vervallen staat van 's lands geldmiddelen niet gedoogde, dat men den vijand met zoo veel kracht aanviel als in vroegeren tijd. De Prins, sedert eenigen tijd aan eene verstopping in de lever geleden hebbende, verzwakte meer en meer, en stierf te 's Hage, in den ouderdom van 58 jaar, en in het 41ste van zijn bewind over de Vereenigde Gewesten; wordende zijn lijk, op zijne uitdrukkelijke begeerte, te Delft in het graf zijns vaders bijgezet.

Prins Maurits is nooit gehuwd geweest; doch verwekte bij jonkvrouwe N. van Mechelen, gesproten uit eenen adelijken stam in Braband, verscheidene natuurlijke kinderen, waarvan de twee oudste zonen, Willem en Lodewijk, zich het meest hebben vermaard gemaakt. Hij werd gehouden voor den grootsten krijgsheld zijner eeuw, die de krijgkunst tot hooger' trap van volkomenheid bragt, dan iemand voor zijnen tijd had kunnen doen en die tevens, inzonderheid voor den tijd van het bestand, tot het bevestigen van den staat veel heeft toegebragt. Eene zijner meest geliefkoosde uitspanningen was het schaakspel, waarmede hij zich, als hij niet in het veld was, dikwijls vermaakte. In zijne verkeering was hij guller en openhartiger, maar ook driftiger en oploopender dan zijn vader. Wijs kunstenaars en schrandere vestingbouwers waren bij hem in hooge achting. De Fransche gezant Jeannin noemt hem in zijne brieven dikwijls een wijs en eerlijk man, die hetgeen hem in persoon betrof, niet dan door zachte middelen poogde te bereiken.

Prins Maurocordato had eens een gesprek met den generaal Roche. Deze gaf zijne verwondering daarover te kennen, dat de grieksche aangelegenheden te Parijs het onderwerp aller gesprekken waren, ja, nog wel veel meer, dan in Griekenland zelve „Niets is natuurlijker, — „zeide de Vorst — „het is gemakkelijker te spreken, dan te handelen." — „Ik weet nog eene andere oorzaak, „antwoordde de generaal, „Griekenland is Frankrijk zeer dierbaar, en men spreekt gaarne over datgeene, wat men bemint." — Gij moet mij echter toestemmen," nam hierop de Vorst het woord „dat, wanneer Frankrijk Griekenland bemint, die genegenheid ten minste eene platonische liefde is!"

Op eenen zekeren avond wilde Keizer *Alexander* op het oogenblik, dat hij in de eetzaal ging, zijnen degen afleggen, doch werd gewaar, dat hij denzelven niet op zijde, maar te huis gelaten had. Keizer *Napoleon*, die juist even den zijnen afgelegd had, naderde den eerst genoemden monarch, en verzocht hem, met alle mogelijke bevalligheid, dezen aan te nemen. *Alexander* greep begeerig daar naar, en daar ik dien vorst vooruit ging, hoorde ik hem de volgende woorden zeggen: „Ik neem uwen degen als een „blijk van uwe vriendschap aan. Uwe „Majesteit is ten volle verzekerd, dat ik „denzelven nooit tegen haar trekken zal."

Stand der Maan.

3	Julij. . . .	Eerste Kwartier.
10	» . . .	Volle Maan.
17	» . . .	Laatste Kwartier.
25	» . . .	Nieuwe Maan.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
8	Woensdag.	's mor. 4-30	's av.	10-30
9	Donderdag.	» 5-15	»	11-15
10	Vrijdag.	» 6-00	»	12-00
11	Zaturdag.	» 6-51	»	12-51

Ter Drukkerij van Gez. SERRES.